

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจปួយเคมี ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจปួយเคมี ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ในเรื่องของนโยบายการดำเนินงานและกลยุทธ์ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อศึกษาถึงการรับรู้และความต้องการของเกษตรกรในชุมชนโดยรอบบริเวณร้านประกอบการธุรกิจปួយเคมี ในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของร้านประกอบการธุรกิจปួយเคมี โดยการศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจปួយเคมี ซึ่งมีบริเวณร้านประกอบการธุรกิจปួយเคมีในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 40 ชุด และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกร ซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนโดยรอบบริเวณร้านประกอบการธุรกิจปួយเคมีในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 400 ชุด ซึ่งผู้ศึกษาได้ทำการสรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ แยกเป็นส่วนๆ ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการธุรกิจปួយเคมี ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีมีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป มีการจัดตั้งสถานประกอบการขึ้นมาแล้วต่ำกว่า 10 ปี มีลูกจ้างทั้งหมด 5 – 10 มีผลตอบแทนเฉลี่ยประมาณต่ำกว่า 1 ล้านบาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

นโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการควรมีนโยบายด้านการสนับสนุนการศึกษาควรมีการให้ทุนการศึกษาสมทบทุนอุปกรณ์ศึกษา เสนอให้มีโครงการหนังสือ สมุด ขนมน ในงานวันเกิดนโยบายด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการกีฬาเสนอให้มีการสนับสนุนกีฬาเยาวชนประชาชนชุมชนสนับสนุนเสื้อกีฬาและเงินรางวัลอุปกรณ์กีฬาและสปอนเซอร์ร่วมไปถึงเครื่องคิมต่างๆนโยบายด้านการรักษาสิ่งแวดล้อมควรลดการใช้ถุงพลาสติกใช้ถุงผ้าแทนเน้นเรื่องการจัดขวดชาฆ่าแมลงที่ใช้แล้วที่ถูกต้องแนะนำถึงวิธีการฝังกลบขวดชาฆ่าแมลงที่ถูกวิธีการป้องกันอันตรายจากสารพิษแยกขยะก่อนทิ้งแนะนำให้เกษตรกรอินทรีย์รักษาสภาพแวดล้อมและธรรมชาติภาวะโลกร้อนนโยบายด้านการสร้างสาธารณะประโยชน์ให้แก่ชุมชนเสนอให้มีการสร้างวิหาร หอธรรม สมทบทุนสร้างวัดสมทบทุนสร้างและซ่อมแซมโรงเรียนบริจาคเงินและช่วยเหลือสิ่งของสร้างและปรับปรุงที่อ่านหนังสือพิมพ์สมทบทุนสร้างศาลาป่าช้าและสร้างสนามเด็กเล่นนโยบายด้านสารณกุศลที่สนับสนุนโครงการของภาครัฐควรจัดจตุรัสพระราชทานช่วยเหลืองานสาธารณะและบริจาคโครงการเทศบาลนโยบายด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมเสนอให้มีการสมทบทุนในการวาดรูปผนังโบสถ์สืบสานงานแห่เครื่องดนตรีสมทบทุนในการบำรุงพุทธศาสนาสมทบทุนบำรุง+สร้างวิหารวัดสมทบทุนงานจตุรัส ผ้าป่าบริจาคตามกำลังศรัทธาให้กับวัดเพื่อบำรุงพุทธศาสนาสมทบทุนสนับสนุนประเพณีต่างๆสมทบทุนในการสร้างและซ่อมแซมวัดสืบสานวัฒนธรรมของหมู่บ้านและบริจาคทุนสนับสนุนในการสืบสานประเพณีล้านนาต่างๆนโยบายด้านการส่งเสริมอาชีพและการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพเสนอให้จัดฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรแก่ชาวบ้านส่งเสริมการทอผ้าโครงการพระราชดำริส่งเสริมงานด้านวิชาการให้ความรู้การประกอบอาชีพแนะนำชาวบ้านในการสร้างรายได้ในการเป็นนายหน้าและแนะนำพันธุ์พืชตลาดใหม่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

กิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการควรมีกิจกรรมการให้ทุนการศึกษาโดยการสนับสนุนให้ทุนการศึกษาการให้ทุนอาหารกลางวันสมทบทุนอาหารวันการให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยและควรมีการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการเสนอให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรกับบริษัทปุ๋ยและฆ่าแมลงจัดอบรมให้ความรู้ร่วมกับบริษัทเลี้ยงอาหารกลางวัน ให้ความรู้กับเกษตรกรแนะนำข้อมูลตอบรับให้ความรู้เกษตรกร

ในการใช้สารเคมีและให้ความรู้เกษตรกรในการใช้ปุ๋ยหมักควรให้การสนับสนุน โครงการพัฒนาสังคมของภาครัฐเสนอให้เข้าร่วมสนับสนุนจัดงานพืชมงคลและมีการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย ควรแนะนำการแต่งกายขณะพ่นสารเคมีในสวนไร่นาแนะนำบอกการล้างป้องกัน สารพิษที่เข้ามาสู่ร่างกายแต่งกายให้เหมาะสมให้ในขณะพ่นยาวมกลุ่มกันออกกำลังกายแนะนำหนังสือสมุนไพรรักษาโรคช่วยเหลือชาวบ้านเกษตรกรธรรมชาติและสินค้าปลอดสารพิษ เกษตรอินทรีย์การรักษา สภาพแวดล้อมควรรักษาความสะอาดของชุมชนลดภาวะโลกร้อนด้วยวิธีต่างๆแนะนำการใช้ปุ๋ย เกษตรอินทรีย์ ชีวภาพและแยกขยะการส่งเสริมด้านศิลปะและวัฒนธรรมเสนอให้สมทบทุนสร้าง และซ่อมแซมวัดเข้าร่วมประเพณีและสืบสานประเพณีต่างๆและสมทบทุนทอกกฐินและผ้าป่าการ ส่งเสริมด้านกีฬาเสนอให้ส่งเสริมด้านสื่อกีฬาอุปกรณ์และบริจาคเงินการส่งเสริมอาชีพส่งเสริมให้ ความรู้เกษตรกรและบอกวิธีการลดต้นทุนแนะนำการดำเนินชีวิตคนในชุมชนเนื่องจากเป็นครู อาจารย์มาก่อนสร้างรายได้ให้กับชาวบ้านส่งเสริมการทอผ้าไหมตามโครงการพระราชดำริและ ส่งเสริมแนะนำการประกอบอาชีพเสริมการบริจาคหรือสิ่งของในงานสาธารณะกุศลต่างๆเสนอให้ บริจาคเสื้อผ้าและสิ่งของต่างๆสมทบงาน โรงเรียนและอุปกรณ์ต่างบริจาคเงินให้กับการกุศลต่างๆ และสมทบการสร้างเขื่อนและศาลาหมู่บ้านการสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล เป็นต้นเสนอให้สมทบทุนสร้างและซ่อมแซมวัดสร้างศาลาการเปรียญ สมทบทุนสร้างโรงเรียนสมทบศาลาป่าช้าและศาลาปฏิบัติธรรมสร้างถนนสร้างสะพาน และสร้างที่ อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านการผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพเสนอให้เครดิตลูกค้าราคาขอมเยาวิไม่ เอาเปรียบลูกค้าป้องกันสารพิษเข้าสู่ร่างกายณรงค์ป้องกันสารพิษแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับสารพิษ เพื่อสุขภาพของลูกค้าและรักษาสภาพแวดล้อมเน้นเรื่องชีวภาพด้านอื่นๆผู้ประกอบการเสนอให้มีการ ให้เครดิตลูกค้าราคาสมเหตุสมผล ไม่เอาเปรียบผู้บริโภคช่วยเหลือเกษตรกรแก้ไขและป้องกันปัญหาต่าง มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต่างๆ ควรจะมีอาสาป้องกันชุมชน และให้ความรู้เกี่ยวกับ สารเคมีต่างๆและวิธีป้องกันจากสารเคมี

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อ สังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

เห็นว่าองค์กรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมตามที่กฎหมายระบุไว้ เห็น ด้วย มีจำนวน 24 รายองค์กรควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งสนใจต่อการแก้ไข ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นเห็นด้วย มีจำนวน 16 ราย และเห็นด้วยบางเรื่อง 8 รายองค์กรควรมีความ รับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นในอนาคตเห็นด้วย มีจำนวน 13 ราย และเห็นด้วยบางเรื่อง 11 รายการรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กรเห็น

ด้วย มีจำนวน 24 รายการใช้จริยธรรมในการบริหารเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างมากเห็นด้วย มีจำนวน 24 รายการควรตระหนักถึงความมีจรรยาบรรณที่ดีขององค์กรต่อสังคมเห็นด้วย มีจำนวน 24 รายการค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมทางสังคมสามารถนำมาใช้ลดหย่อนภาษีได้ใช้ลดหย่อนภาษีได้ มีจำนวน 7 รายการลดหย่อนภาษีไม่ได้ มีจำนวน 17 รายการเห็นด้วยการคืนกำไรสู่สังคม เห็นด้วย มีจำนวน 24 รายการควรมีการตอบแทนผู้บริโภครหรือลูกค้าเห็นด้วย มีจำนวน 24 รายการที่ผู้ประกอบการพบเห็นตัวอย่างกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมจากองค์กรต่างๆ เห็นด้วย มีจำนวน 9 รายการ และเห็นด้วยบางเรื่อง 15 รายการ

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มของการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมในอนาคตของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ เสนอให้มีการให้ความรู้ชาวบ้านเรื่องการเกษตร ส่งเสริมสุขภาพ ลดการใช้สารเคมีที่ตกค้างในพืชผลการเกษตรขึ้นอยู่กับแนวโน้มในอนาคตขึ้นอยู่กับความต้องการของชุมชนช่วยเหลือในด้านสุขภาพของคนในชุมชนให้ทุนนักเรียนและให้การเรียนเกี่ยวกับเรื่องศาสนาให้กับเยาวชนและคนในชุมชน

ตอนที่ 2 ข้อมูลของเกษตรกร

การศึกษาเรื่องจากการศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจปุ๋ยเคมีในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์ โดยการเก็บข้อมูลจากเกษตรกร ซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนโดยรอบบริเวณร้านประกอบการธุรกิจปุ๋ยเคมี ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูนเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 400 ชุด แบบสอบถามจะแยกเป็น 3 ส่วนผลการศึกษสามารถสรุปนำเสนอเป็นส่วน ๆ ได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาระดับประถมศึกษามีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และมีขนาดพื้นที่การเพาะปลูกน้อยกว่า 10 ไร่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของเกษตรกร ในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของร้านประกอบการธุรกิจปุ๋ยเคมี ประกอบด้วย การรับรู้ของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ

ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ของเกษตรกร ในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของร้านประกอบการธุรกิจปุ๋ยเคมี ประกอบด้วย การรับรู้ของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งได้ผลการสรุปผลการศึกษาแยกเป็นแต่ละปัจจัยดังนี้

การรับรู้ของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ

ผลการศึกษา การรับรู้ของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ในด้านการให้ทุนการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้ ด้านการให้ทุนอาหารกลางวัน พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้ ในด้านการให้ทุนสนับสนุนงานวิจัย พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้ ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ พบว่า เกษตรกรส่วนมากการไม่มีการรับรู้ และมีการรับรู้ ด้านการสนับสนุน โครงการพัฒนาสังคมของภาครัฐ พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้ ด้านการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้ ด้านการรักษาสภาพแวดล้อม พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้ ด้านการส่งเสริมด้านศิลปะและวัฒนธรรม พบว่า เกษตรกรส่วนมากไม่มีการรับรู้ และมีการรับรู้ ด้านการส่งเสริมด้านกีฬา พบว่า เกษตรกรส่วนมากไม่มีการรับรู้ และมีการรับรู้ ด้านการส่งเสริมอาชีพ พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้ ด้านการบริจาคเงินหรือสิ่งของในงานสาธารณกุศลต่างๆ พบว่า เกษตรกรส่วนมากไม่มีการรับรู้ และมีการรับรู้ ด้านการสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล เป็นต้น พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้ และในด้านการผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ พบว่า เกษตรกรส่วนมากมีการรับรู้ และ ไม่มีการรับรู้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความต้องการของเกษตรกรในเรื่องความรับผิดชอบ ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของร้านประกอบการธุรกิจปุ๋ยเคมี ประกอบด้วย ความต้องการของเกษตรกร ในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ และสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติมนอกเหนือจากกิจกรรมที่ได้ระบุ

ความต้องการของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ

ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ความต้องการของเกษตรกรในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของร้านประกอบการธุรกิจปุ๋ยเคมี แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลการรับรู้ด้านความต้องการของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยด้านความต้องการของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ มีระดับความต้องการระดับมากที่สุด คือ มีการส่งเสริมอาชีพ มีการส่งเสริมด้านศิลปะและวัฒนธรรม และมีการผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ ให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยในระดับความต้องการระดับมาก คือ มีการรักษาสภาพแวดล้อม มีการให้ทุนการศึกษามีการส่งเสริมด้านกีฬา มีการสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล เป็นต้น มีการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย มีการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ และมีค่าเฉลี่ยที่เท่ากัน คือ มีการบริจาคเงินหรือสิ่งของในงานสาธารณกุศลต่างๆ และมีการสนับสนุนโครงการพัฒนาสังคมของภาครัฐ มีการให้ทุนอาหารกลางวันและให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยในระดับความต้องการระดับปานกลาง คือ มีการให้ทุนสนับสนุนงานวิจัย

ด้านสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติมนอกเหนือจากกิจกรรมที่ได้ระบุ

ผลการศึกษา พบว่า ด้านสิ่งที่ต้องการเพิ่มเติมนอกเหนือจากกิจกรรมที่ได้ระบุ ได้แก่ ลดราคาสินค้าเกษตร จำนวน 140 ราย ให้เครดิตแก่ลูกค้า จำนวน 74 ราย รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด จำนวน 40 ราย ส่งเสริมด้านอาชีพให้แก่เกษตรกร จำนวน 13 ราย ส่งเสริมด้านสุขภาพแก่เกษตรกร จำนวน 8 ราย ส่งเสริมทางด้านศิลปวัฒนธรรม จำนวน 6 ราย ส่งเสริมการให้ความรู้ทางวิชาการ จำนวน 4 ราย ให้มีการจัดสรรอาหารกลางวัน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีค่าเท่ากัน จำนวน 3 ราย ขยายถนน และลดการเผาขยะ มีค่าเท่ากัน จำนวน 2 ราย และส่งเสริมด้านกีฬาแก่เยาวชน อบรมด้านการพัฒนาสังคม มีการให้ทุนเรียน สร้างศาลา และต่อต้านพ่อค้าคนกลางที่กดราคา มีค่าเท่ากัน จำนวน 1 ราย

ตอนที่ 3 ข้อมูลการเปรียบเทียบด้านประสิทธิภาพด้านการประกอบธุรกิจ ระหว่างการประกอบธุรกิจมาแล้ว มีระยะเวลาต่ำกว่า 10 ปี ช่วงระยะเวลา 10 -20 ปี และระยะเวลามากกว่า 20 ปี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีการประกอบธุรกิจมาแล้ว ช่วงระยะเวลา 10 -20 ปี ช่วงระยะเวลามากกว่า 10 ปี และช่วงระยะเวลาต่ำกว่า 10 ปี มีนโยบายที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีนโยบายด้านการสนับสนุนการศึกษาโดยการให้ทุนการศึกษา สมทบทุนอุปกรณ์ศึกษา และมีโครงการหนังสือสมุดข่อย ในงานวันเกิด นโยบายด้วยการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการกีฬา มีการสนับสนุนเสื่อกีฬาและเงินรางวัล กีฬาเยาวชนประชาชนชุมชนและสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาและสปอนเซอร์เครื่องคั้มต่างๆ นโยบายด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นเรื่องการจัดขวดขยะมาแมลง/แยกขยะก่อน มีการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก นโยบายด้านการสร้างสาธารณะประโยชน์ให้แก่ชุมชน โดยการบริจาคเงินและช่วยเหลือสิ่งของ สมทบทุนสร้างและซ่อมแซมโรงเรียน/สนามเด็กเล่น และสร้างและปรับปรุงที่อ่านหนังสือพิมพ์ สมทบทุนสร้างวัด วิหาร หอนโยบายด้านสาธารณกุศลที่สนับสนุนโครงการของภาครัฐ ผู้ให้โดยการสนับสนุนโครงการของภาครัฐกฐินพระราชทาน ช่วยเหลืองานสาธารณะ/โครงการเทศบาล นโยบายด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม สมทบทุนบำรุงพุทธศาสนา/สืบสานประเพณีต่างๆ สมทบทุนบำรุง+สร้างวิหารวัดศาลา นโยบายด้านการส่งเสริมอาชีพและการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพการเกษตรจำนวน 20 ราย ส่งเสริมการทอผ้าโครงการในพระราชดำริและแนะนำพันธุ์พืชตลาดใหม่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีการประกอบธุรกิจมาแล้ว ช่วงระยะเวลา 10 -20 ปี ช่วงระยะเวลามากกว่า 10 ปี และช่วงระยะเวลาต่ำกว่า 10 ปี มีการจัดกิจกรรมที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ โดยการสนับสนุนด้านให้ทุนการศึกษา การให้ทุนอาหารกลางวัน การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ เช่นการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการประกอบอาชีพ การสนับสนุนโครงการพัฒนาสังคมของภาครัฐ เช่น การจัดงานวันพืชมงคล การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย มีการแนะนำการแต่งกายขณะพ่นสารเคมีในสวนไร่ รวมกลุ่มกันออกกำลังกาย และแนะนำหนังสือสมุนไพร รักษาโรคช่วยเหลือชาวบ้านเกษตรกร

ธรรมชาติ การรักษาสภาพแวดล้อม มีการลดภาวะโลกร้อนด้วยวิธีต่างๆ แนะนำการใช้ปุ๋ยเกษตรอินทรีย์ ชีวภาพ และมีรักษาความสะอาดของชุมชน การส่งเสริมด้านศิลปะและวัฒนธรรม มีการเข้าร่วมประเพณีและสืบสานประเพณี สมทบทุนสร้างและซ่อมแซม การส่งเสริมด้านกีฬา มีการบริจาคเงิน เสือกีฬา การส่งเสริมอาชีพ มีการให้ความรู้เกษตรกรและบอกวิธีการลดต้นทุน การสร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน การบริจาคหรือสิ่งของในงานสาธารณะกุศลต่างๆ การบริจาคหรือสิ่งของในงานสาธารณะกุศลต่างๆ มีบริจาคเงินให้กับการกุศล สมทบทุนในการสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ การสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล เป็นต้น การผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ มีการการรักษาสภาพแวดล้อม/ป้องกันสารพิษเข้าสู่ร่างกาย ส่วนด้านอื่นๆ มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต่างๆ เช่น มีอาสาป้องกันชุมชน เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีการประกอบธุรกิจมาแล้ว ช่วงระยะเวลา 10 -20 ผู้ประกอบการที่มีการประกอบธุรกิจ ที่มีช่วงระยะเวลามากกว่า 10 ปี และช่วงระยะเวลาดำกว่า 10 ปี มีระดับแรงจูงใจการจัดกิจกรรมที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีแรงจูงใจในการกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่ผู้ประกอบการที่มีการประกอบธุรกิจมาแล้ว ช่วงระยะเวลา 10 -20 ปีนั้น ปีจะมีระดับแรงจูงใจที่สูงกว่า คือ ก่อนข้างจะเห็นด้วยที่ว่า องค์กรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมตามที่กฎหมายระบุไว้ มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งสนใจต่อการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นในอนาคต และการรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กร การใช้จริยธรรมในการบริหารเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างมาก ผู้ประกอบการควรตระหนักถึงความมีจรรยาบรรณที่ดีขององค์กรต่อสังคม และค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมทางสังคมสามารถนำมาใช้ลดหย่อนภาษีได้ การคืนกำไรสู่สังคม ควรมีการตอบแทนผู้บริโภครหรือลูกค้า และการที่ผู้ประกอบการพบเห็นตัวอย่างกิจกรรมด้านความรับผิดชอบ ต่อสังคมจากองค์กรต่างๆ

ตอนที่ 4 ข้อมูลการเปรียบเทียบด้านระยะเวลาที่สถานประกอบการจัดตั้งขึ้นมา ระหว่าง ระยะเวลาที่สถานประกอบการจัดตั้งขึ้นมาแล้ว ต่ำกว่า 10 ปี และมากกว่า 10 ปี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาจัดตั้งสถานประกอบการขึ้นมาแล้ว ต่ำกว่า 10 ปี และผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาจัดตั้งสถานประกอบการมากกว่า 10 ปี มีนโยบายที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีนโยบายด้านการสนับสนุนการศึกษา เช่น การให้ สมทบทุนอุปกรณ์ศึกษา มีโครงการหนังสือ สมุด ขนมน ในงานวันเกิด นโยบายด้วยการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการกีฬา นโยบายด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม นโยบายด้านการสร้างสาธารณประโยชน์ให้แก่ชุมชน นโยบายด้านสารณกุศลที่สนับสนุนโครงการของภาครัฐ นโยบายด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม และนโยบายด้านการส่งเสริมอาชีพและการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาจัดตั้งสถานประกอบการขึ้นมาแล้ว ต่ำกว่า 10 ปี และผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาจัดตั้งสถานประกอบการมากกว่า 10 ปี มีการจัดกิจกรรมที่ไม่แตกต่างกัน โดยมีการกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น การให้ทุนการศึกษา การให้ทุนอาหารกลางวัน การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ การสนับสนุนโครงการพัฒนาสังคมของภาครัฐ การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย การรักษาสภาพแวดล้อม การส่งเสริมด้านศิลปะและวัฒนธรรม การส่งเสริมด้านกีฬาและอาชีพ การบริจาคหรือสิ่งของในงานสาธารณกุศลต่างๆ การสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล เป็นต้น การผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ และยังมีโครงการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต่างๆ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาจัดตั้งสถานประกอบการขึ้นมาแล้ว ต่ำกว่า 10 ปี และผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาจัดตั้งสถานประกอบการมากกว่า 10 ปี มีระดับแรงจูงใจในการจัดกิจกรรมที่ไม่แตกต่างกัน โดยเห็นว่า องค์กรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมตามที่

กฎหมายระบุไว้ ควรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งสนใจต่อการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น ควรมีความรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นในอนาคต มีการรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กร การใช้จริยธรรมในการบริหาร เป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างมาก ควรตระหนักถึงความมีจรรยาบรรณที่ดีขององค์กรต่อสังคม และค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมทางสังคมสามารถนำมาใช้ลดหย่อนภาษีได้ และนอกจากนี้ยังเป็นการคืนกำไรสู่สังคม และนำไปสู่การตอบแทนผู้บริโภครหรือลูกค้า และการที่ผู้ประกอบการพบเห็นตัวอย่างกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมจากองค์กรต่างๆ นั้นได้ก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะมี การกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 5 ข้อมูลการเปรียบเทียบด้านผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปีของสถานประกอบการ ระหว่าง ผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า 1 ล้านบาท และมากกว่า 1 ล้านบาท

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า 1 ล้านบาท มีนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการมากกว่าผู้ประกอบการที่มีผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี มากกว่า 1 ล้าน อย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของ นโยบายด้านการสนับสนุนการศึกษา การส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการกีฬา ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม การสร้างสาธารณะประโยชน์ให้แก่ชุมชน ด้านสารณกุศลที่สนับสนุน โครงการของภาครัฐ การส่งเสริมวัฒนธรรม หรือด้านการส่งเสริมอาชีพและการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า 1 ล้านบาท มีการจัด กิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ มากกว่าผู้ประกอบการที่มีผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี มากกว่า 1 ล้าน ผู้ประกอบการที่มีผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี มากกว่า 1 ล้าน ในทุกด้าน เรื่องการให้ทุนการศึกษา ทุนอาหารกลางวัน การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ การสนับสนุน โครงการพัฒนาสังคมของภาครัฐ การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย การรักษาสภาพแวดล้อม การส่งเสริมด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านกีฬา อาชีพ การบริจาคหรือสิ่งของใน

งานสาธารณะกุศลต่างๆ หรือการสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล ตลอดจน การผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับแรงจูงใจในการกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการที่มีผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า 1 ล้านบาทต่อปี มีการจัดมีระดับแรงจูงใจในการกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มากกว่า ผู้ประกอบการที่มีผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี มากกว่า 1 ล้าน ผู้ประกอบการที่มีผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี มากกว่า 1 ล้านต่อปี อย่างเห็นได้ชัด กว่า คือ ก่อนข้างจะเห็นด้วยที่ว่า องค์กรมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมตามที่กฎหมายระบุไว้ มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งสนใจต่อการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นในอนาคต และการรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กร การใช้จริยธรรมในการบริหารเป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างมาก ผู้ประกอบการควรตระหนักถึงความมีจรรยาบรรณที่ดีขององค์กรต่อสังคม และค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมทางสังคมสามารถนำมาใช้ลดหย่อนภาษีได้ การคืนกำไรสู่สังคม ควรมีการตอบแทนผู้บริโภครหรือลูกค้า และการที่ผู้ประกอบการพบเห็นตัวอย่างกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมจากองค์กรต่างๆ

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจปุยเคมี ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาประกอบการอภิปรายผล ซึ่งสามารถอธิบายผลได้ดังนี้

ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการมีการให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อและสิ่งแวดล้อม โดยมีการจัดกิจกรรมการให้ทุนการศึกษาโดยการสนับสนุนให้ทุนการศึกษา การให้ทุนอาหารกลางวันสมทบทุนอาหารกลางวัน การให้ทุนสนับสนุนงานวิจัย การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการเสนอให้มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรกับบริษัทปุยและชาฆ่าแมลงจัดอบรมให้ความรู้ร่วมกับบริษัท มีการจัดเลี้ยงอาหารกลางวัน การให้ความรู้ในการประกอบอาชีพเสริม การบริจาคเงินหรือสิ่งของในงานสาธารณะกุศลต่างๆ การบริจาคเสื้อผ้าและสิ่งของต่างๆ สมทบทุนและอุปกรณ์ต่างๆ ให้แก่โรงเรียน บริจาคเงินให้กับการกุศลต่างๆ สมทบทุนการสร้างเขื่อนและศาลา

หมู่บ้าน การสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล เป็นต้น เสนอให้สมทบทุนสร้างและซ่อมแซมวัดสร้างศาลาการเปรียญ การรณรงค์ป้องกันสารพิษเข้าสู่ร่างกาย โดยแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับสารพิษเพื่อสุขภาพของลูกค้า การรักษาสภาพแวดล้อม การให้เครดิตลูกค้า จำหน่ายสินค้าในราคาสมเหตุสมผล ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค การผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ ช่วยเหลือเกษตรกรแก้ไขและป้องกันปัญหาต่างๆ และมีการจัดตั้งโครงการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต่างๆ โดยมีความพยายามมุ่งเน้นที่จะคืนกำไรสู่สังคม เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนได้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (บัณฑิตา ทรัพย์กมล, 2544: 39)

ด้านการรับรู้ของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เกษตรกรส่วนใหญ่มีการรับรู้เรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ แต่ละด้านในระดับต่างกัน โดยมีการรับรู้ในเรื่องต่างๆ ตามลำดับดังนี้ ด้านการให้ทุนสนับสนุนงานวิจัย รองลงมาด้านการผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ ด้านการสนับสนุนโครงการพัฒนาสังคมของภาครัฐ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านการให้ทุนอาหารกลางวัน ด้านการรักษาสภาพแวดล้อม ด้านการส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย ด้านการสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล เป็นต้น และด้านการให้ทุนการศึกษา พบว่าเกษตรกรส่วนมากไม่มีการรับรู้ ในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆ ตามลำดับดังนี้ ด้านการส่งเสริมด้านศิลปะและวัฒนธรรม รองลงมาด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมด้านกีฬา และด้านการบริจาคเงินหรือสิ่งของในงานสาธารณกุศลต่างๆ ทั้งนี้ผู้ประกอบการควรมีวิธีการในการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อมให้กับเกษตรกรและคนในชุมชนได้รับรู้ถึงข่าวสารนั้นๆ (สุภาพรณี พลนิกร, 2548: 37) เพื่อให้เกษตรกรและคนในชุมชนได้รับรู้ถึงสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่

ด้านความต้องการของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เกษตรกรมีความต้องการในเรื่องการจัดกิจกรรมในด้านต่างๆอยู่ในระดับมาก โดยให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยด้านความต้องการของเกษตรกรในเรื่องการจัดกิจกรรมที่มีระดับความต้องการมากที่สุด คือ การส่งเสริมอาชีพ รองลงมาการผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ และการส่งเสริมด้านศิลปะและวัฒนธรรม ตามลำดับ ให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยในระดับความต้องการระดับมาก คือ การรักษาสภาพแวดล้อม รองลงมาการให้ทุนการศึกษา การส่งเสริมด้านกีฬา การสร้างสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น โรงเรียน ถนน สะพาน และสถานพยาบาล เป็นต้น การส่งเสริมด้านสุขภาพอนามัย การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ การบริจาคเงินหรือสิ่งของในงานสาธารณกุศลต่างๆ การให้ทุนอาหารกลางวัน และการสนับสนุนโครงการพัฒนาสังคมของภาครัฐ ตามลำดับ และให้ความสำคัญในองค์ประกอบย่อยในระดับความต้องการระดับปานกลาง คือการให้ทุนสนับสนุน

งานวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการของมนุษย์ทุกคนมีความต้องการที่ไม่มีที่สิ้นสุด ส่งผลให้มีในเรื่องของสิ่งที่เกษตรและคนในชุมชนต้องการเพิ่มเติมนอกเหนือจากกิจกรรมที่ได้ระบุไว้ ได้แก่ การลดราคาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการเกษตร การให้เครดิตแก่ลูกค้า และการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เป็นสิ่งที่ต้องการในระดับที่มากที่สุด 3 อันดับแรกที่เกษตรกรและคนในชุมชนได้เสนอเพิ่มเติม นอกเหนือจากกิจกรรมที่ได้ระบุไว้

ด้านขนาดของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการ แบ่งตามระยะเวลาการประกอบการ ประสบการณ์ในการประกอบการ และผลตอบแทนในการประกอบการต่อไป จะเห็นได้ว่า ไม่ว่าผู้ประกอบการจะมีระยะเวลาในการประกอบการ ประสบการณ์ หรือได้รับผลตอบแทน มากน้อยเพียงใด ผู้ประกอบการเหล่านั้นต่างให้ความสำคัญกับปัญหาในด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีนโยบายและมีการจัดกิจกรรมที่รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งการกระทำเช่นนี้ ถือว่าเป็นความตระหนักถึงปัญหาทางสังคมในระดับหนึ่ง ที่เรียกว่า การรับผิดชอบต่อสังคมตามหน้าที่ (Social Responsibility Approach) คือ การยอมรับว่าธุรกิจมีความรับผิดชอบต่อทั้งสองทางควบคู่กัน คือ การรับผิดชอบต่อในทางเศรษฐกิจ การทำกำไรทางเศรษฐกิจ และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งหมายถึงการมุ่งสนใจต่อปัญหาทางสังคมที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนั้น (บัณฑิตา ทรัพย์กมล, 2544: 39) ซึ่งผู้ประกอบการปุ๋ยเคมีนั้น ไม่ได้มุ่งทำกำไรให้กับกิจการของตนเองเพียงด้านเดียว แต่ยังคงแสดงความใส่ใจ รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนในด้านต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

ข้อเสนอแนะ

ด้านการส่งเสริมการศึกษา

ผู้ประกอบการปุ๋ยเคมีควรมีการสนับสนุนให้ทุนการศึกษาแก่โรงเรียนในชุมชนทุก ๆ ปี ปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นและตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการแสดงถึงความตระหนักในเรื่องของความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการ

ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการกีฬา

ผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์ควรมีการสนับสนุนด้านการสุขภาพอนามัยและการกีฬา โดยการจัดการแข่งขันกีฬาประจำตำบล หรือหมู่บ้านประจำปีทุกปี เพื่อณรงค์และสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนเกิดความสามัคคีกันในสังคม

ด้านการส่งเสริมอาชีพ

1. ควรที่จะให้มีเจ้าหน้าที่ให้การส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร ส่งเสริมด้าน ศิลปะและวัฒนธรรม และให้มีการผลิตสินค้าที่ดีและมีคุณภาพ จัดจำหน่ายให้แก่เกษตรกร
2. ควรมีการจัดงานส่งเสริมการเกษตรประจำปีในชุมชน เพื่อส่งเสริมการ ประกอบอาชีพเกษตรกรก้าวหน้า ในงานอาจประกอบไปด้วย การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสารเคมี และสินค้า ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร การแข่งขันกีฬาสัมพันธ์ในชุมชน การแจกพันธุ์พืชทางการ เกษตร และการมอบรางวัลให้แก่เกษตรกรดีเด่นในชุมชน เป็นต้น เพื่อสร้างเสริมให้เกษตรกรใน ชุมชนมีการพัฒนาด้านอาชีพให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ

ผู้ประกอบการธุรกิจปศุสัตว์ควรมีให้ความรู้ทางวิชาการให้มากกว่านี้ ส่วนใหญ่มุ่งเน้นจะ ขายอย่างเดียว และควรแสดงความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพ

ด้านการส่งเสริมกลยุทธ์

ผู้ประกอบการควรส่งเสริมกลยุทธ์ทางการตลาดในด้านการให้เครดิตแก่เกษตรกร ในการผ่อนชำระสินค้า ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในระยะสั้นและระยะยาว

ด้านอื่น ๆ

1. ผู้ประกอบการควรมีการส่งเสริมการขายควบคู่ไปกับผู้ผลิตด้วย เช่น การออก ครอบงำให้แก่สินค้า ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ให้แก่ผู้ซื้อเพื่อนำครอบงำมาแลกของรางวัลกับทางร้าน เช่น รองเท้าบูท จอบ หมวก ที่ปิดจมูก เสื้อ ถุงมือ กระติกน้ำ เป็นต้น

2. ผู้ประกอบการควรมีการส่งเสริมการขายควบคู่กับการให้คำแนะนำในการป้องกันและกำจัดสารเคมีที่เป็นอันตรายอย่างถูกวิธี
3. ผู้ประกอบการควรมีการรวมกลุ่มแล้วจัดตั้งกลุ่มในการบำเพ็ญประโยชน์ให้กับชุมชนด้านต่างๆ เช่น การสมทบทุนจัดตั้งกองทุนสะสมเงินในหมู่บ้าน การสมทบทุนสร้างสาธารณะประโยชน์ให้กับชุมชน การให้เครดิตช่วยเหลือเกษตรกรที่มีความยากจนแต่ต้องการทุนสนับสนุนในการดำรงชีพ เป็นต้น
4. รัฐบาลควรดูแลในส่วนของราคาสินค้าเคมีเกษตรซึ่งมีราคาสูงจนเกินไป และควรดูแลในส่วนของคุณภาพของสินค้าเคมีเกษตรซึ่งมีมาก และไม่มีมาตรฐานรับรอง
5. ควรมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ เช่น ป้ายโฆษณา วิทยุชุมชน การสอดแทรกความรู้ในการอบรมของวิทยากร การบอกกล่าวในระหว่างการขายของผู้ประกอบการ เป็นต้น
6. รัฐบาลควรมีนโยบายด้านการประกันราคาสินค้าทางการเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในช่วงภาวะราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจปุ๋ยเคมีและเกษตรกร ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน มิได้ศึกษาถึงกลุ่มผู้บริโภคอื่น ดังนั้นผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อไปควรจะศึกษาให้ครอบคลุมถึงผู้บริโภคกลุ่มอื่น ๆ ด้วย เช่น ผู้บริโภคในเขตอำเภอใกล้เคียงหรือในเขตอำเภอเมือง หรืออาจจะศึกษาเชิงเปรียบเทียบพฤติกรรมในการเลือกซื้อของผู้บริโภคในแต่ละเขตที่แตกต่างกัน
2. การวิจัยในครั้งต่อไปควรจะสอบถามข้อมูลในด้านปริมาณในการซื้อสินค้าเคมีเกษตรของผู้ให้ข้อมูล เพื่อที่สามารถนำมาปรับปรุงเพื่อให้งานที่ได้มานั้นมีคุณภาพยิ่งขึ้น
3. การศึกษาวิจัยเรื่อง ปุ๋ยเคมีเกษตรในเขตพื้นที่อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ในครั้งต่อไป ควรจะมีการเลือกศึกษาพฤติกรรมในการเลือกซื้อ ปัจจัยในการเลือกซื้อ และปัญหาและอุปสรรคในการเลือกซื้อในเขตพื้นที่ดังกล่าวรวมด้วย